

Ska försöka svara på en interpellation som i brödtexten har en historiebereskrivning som är vårdslös med fakta, underlag och sanning.

I rubriken är också bostäder nämnda men jag läser inte in någon fråga eller resonemang kring detta och jag hoppas att interpellanten noterar att vi under den gångna mandatperioden har ökat vårt bostadsbyggande mest i länet eller med 158%.

I ingången av interpellationen hänvisas till överenskommelse med Femklövern 2015.

Kan inte hitta något underlag som styrker detta mer än något samtal politiker emellan om tänkbart skolområde.

När det gäller texten om Socialdemokraternas upphovsrätt om Källemo och Yggen så är det också en skrivning som interpellanten får stå för. Minnesanteckningar från budgetberedning och plankommittén och annat politiskt arbete i ksau m.m. ger en annan mer nyanserad bild.

Så den historiebereskrivning jag här ger står jag för och jag har underlag i anteckningar och politiska beslut och protokoll.

Ett av de allra viktigaste politiska dokumenten för framtida långsiktiga planering av markanvändning lämplig för skolor är Översiktsplanen som framarbetades under S-styret 2010-2014.

Studerarar man ÖP 2012 och letar efter lämpliga skolområden så är den kliniskt befriad från ett sådant ställningstagande. Det enda som nämns är att man bör ha i beaktande är att när man bygger nya bostadsområden så bör det finnas resonemang om nya förskolor. I övrigt inget.

Så det var minsann inte "krattat i manegen" av dåvarande S-styret. Det som hade satts igång var en långsiktig lokalplan för Skolor i Vaggeryds Kommun. När Femklövern tillträdde januari 2015 så ville vi att det arbetet skulle slutföras. Denna första lokalplan remissbehandlades 2015 och det skedde en hel del revideringar. Många av revideringarna byggde på att det var en enorm summa i investeringar som krävdes för att nå den.

I kommunfullmäktige maj 2016 så antog ett enigt Kommunfullmäktige en plan för skolbyggnation perioden 2017-2021 och det fanns också angivet en grov tidsplan.

Först i kön stod en ny högstadieskola i Vaggeryd. Det fanns också en summa som var 55 miljoner kronor som sedermera blev 50 miljoner i Kommunfullmäktiges investeringsbudget som antogs enhälligt Juni 2016.

En första reflektion vi kan göra är väl att summan 50 miljoner för en helt ny högstadieskola var väldigt optimistiskt och föga genomplanerat eller kontrollräknat. (Vi antog i Juni i år att bygga en till ytan mindre mellanstadieskola utan specialklassrum och matsal för 100 miljoner kr).

Men den diskussion som jag gick in i som nytillträdd kso för att verkställa kf:s beslut var då lokaliseringen. De hade förts diskussioner mest på tjänstemannanivå om placering av ny högstadieskola utmed Verner Malmstens väg ned till Fenix. Fanns en första skiss från dåvarande stadsarkitekt om hur skolan kunde placeras. Men ganska snart stod det klart att det var ett väldigt utmanande område, det togs också geologiska prover som visade på rätt stora svårigheter med markförhållanden mot Linnarbäcken. Andra frågor som också komplicerade placeringen var grannarnas synpunkter där dom skriftligen lovade att överpröva en eventuell detaljplan så långt det bara var möjligt. Grannarna pekade också på att området hade utretts i samband med ÖP och

plockats bort på grund av olämpligt. Fanns också i partigrupper stor tveksamhet på gränsen till helt nej. Fanns också synpunkter från Fenix Kunskapscentrum och också tunga miljöskäl.

Och det här tycker jag är en lärdom som även interpellanten bör ta med sig. Starta inte upp ett planuppdrag förrän man vet att det finns förutsättningar för en majoritet att anta den.

Finns ett slående exempel på det där det startades upp en stor detaljplan för bostäder 2013 gällande Kvarndammen i Vaggeryd och där man jobbade i två år med detaljplanen och väldigt mycket remissarbete för att få den klar.

När sedan detaljplanen för Kvarndammen kom till Kommunfullmäktige 2015 så var de flesta partigrupper splittrade även interpellantens s-grupp. Detaljplanen föll i Kommunfullmäktige och två års arbete och kostnader plus andra bostadsförväntningar gick i stöpet och det är väl inte så vi ska jobba och hushålla med resurser.

Så den samlade bedömningen hösten 2016 var att de saknades förutsättningar att ge ett planuppdrag för en ny högstadieskola utmed Verner Malmstens väg ner till Fenix.

Men vi hade ett Kf beslut att arbeta vidare med för att verkställa. Ägnade väldigt mycket tid senhösten 2016 åt att hitta ett bra alternativ. Vi jobbade då med den yta som då var parkeringsplats söder om Hjortsjöskolan och som idag är ersättningslokaler för mellanstadiet. Har i min bokhylla material och skisser om ett högstadium i tre våningsplan. Men även den här iden och tanken stötte på patrull då det blev för trångt och för lite friyta för elever. Vi var alltså långt ifrån något planuppdrag.

Arbetet med ny högstadieskola fortsatte våren 2017. Skolan presenterade 4 idéer i närmare samplanering med att bygga ihop sig med Fenix kunskapscentrum. Idéerna föll av olika skäl. Och därmed blev det heller inte aktuellt med planuppdrag.

Sedan omarbetades skolplanen och tog en annan inriktning byggande på den befolkningstillväxt som hade tagit fart. Inriktningen blev istället mot mellanstadium.

Då påbörjades arbetet på allvar med ny Sörgårdsskola i Skillingaryd vilket så småningom ledde fram till där vi är idag då den nya skolan snart är klar. Inte heller här var det aktuellt med ändrad detaljplan.

I Vaggeryd så köpte vi i september 2017 in Fridhem för att skaffa oss mera rådhöjd i samhällsbyggnation. Även med Fridhem så fick vi inte till tillräckligt med skolytor utan att inskränka på naturområdet vid Linnarbäcken. Flera skisser togs fram men den politiska bärigheten saknades för att meningsfullt ge ett planuppdrag.

Blickarna vändes också söderut mot Götafors området då även denna skola var för liten. Vi prövade först ytan söder om Slätten förskola och eventuellt rockader i flytt av förskola med mera. Hade vi kommit fram till att det praktiskt hade varit möjligt hade det nog krävts en detaljplans justering men vi kom inte dit.

Vi traskade då ner mot Källemo tomten i den mark som kommunen äger och förfogar för att bygga en ny F-3 skola. Men den kommunala ytan ansågs för liten. Alltså inget planuppdrag då.

Arbetet med att hitta mark för skola i söder fortsatte.

Det gavs då ett planuppdrag i att titta på ett nytt skolområde för F-6 västerut vid västra strand söder om Bondstorpsvägen. Detta jobbades det med ett år sedan sa BUN stopp. Skolområdet ligger fel rent geografiskt det måste ligga centralare i södra Vaggeryd för att långsiktigt fungera.

Så ett planuppdrag gavs för ny skola som sedan togs tillbaka.

Vi tittade då tillbaka på den gamla Götafors skolan, gav ett arkitektuppdrag i att skissa på förslag i att bygga om och till gamla Götafors skola. Huvudförslaget tilltalade merparten av politiken i KS medan sidoförslaget förespråkades starkt av bun och skolan. Både bun och övrig skolpersonal sa nej till huvudförslaget medan ja till sidoförslaget som inte gick att hantera politiskt i KS och troligtvis i KF.

Läget var låst och mer eller mindre akut för södra delen av Vaggeryd gällande ytor och möjligheter för skolverksamhet.

I december 2019 så tog undertecknad ett initiativ som innebar att vi inte omgående behövde riva Götafors skola vilket var en stor stötesten. Genom att behålla Götafors skolbyggnad tills vi blev klar över dess användningsområde kunde vi placera en ny hyrskola på en mycket större del av Källemo området. Var inte helt lätt att komma fram i markfrågan som så småningom blev en markbytesfråga som än idag vi inte är lagfarna ägare till men vi har underlag som ger oss möjligheter att sätta upp en skolbyggnad på tillfälligt bygglov.

Nu har vi under våren kommit så långt att vi har kunna ge ett planuppdrag för skola vid Källemo och tiden för att detaljplan ska kunna bli antagen har flera påverkansfaktorer som måste utredas och klarläggas.

Måste påminna om att en detaljplan är ett juridiskt bindande dokument som kan överprövas flera gånger innan den vinner laga kraft.

Ett politiskt beslut kan bara överklagas om det fattats på formellt sett felaktiga grunder men det är heller inte juridiskt bindande på samma sätt som en detaljplan.

När det gäller Yggen så kom frågeställning upp utifrån framtida skolkapacitet i Norra Vaggeryd från bun.

Och inför och under plankommitténs möte fanns det flera förslag där Yggen ansågs lämpligast. Därefter lyftes frågan om detaljplan men merparten var överens om ett planprogram som innefattade en helhet för området var bäst. Efter remisshantering och politik så antogs planprogrammet som då inte kunde överklagas. Och utifrån detta planprogram så gavs planuppdrag innefattande bostäder, skola och vårdverksamhet i det södra området Yggen.

Interpellanten bekymrar sig över tillfälliga lösningar. Jag där är vi väl allesammans överens. Det är väl ingen vad jag vet som inte hellre har fasta planerade skolbyggnationer.

Men alla frågar efter den där tidsmaskinen som gör att man kan färdas 5-10 år tillbaka i tiden. Kan upplysa om att den inte finns.

Och det vore givetvis önskvärt att också åka framåt 5-10 år för att nu göra exakt rätt prioriteringar, inte heller den maskinen finns.

Vad som finns är erfarenhet från tiden som har varit fram tills nu. Den erfarenheten kan man använda för att analysera och lära i hur man kan tänka framåt.

Det finns demografiska planeringskurvor som vi idag använder och som är rätt träffsäkra i ett kortare perspektiv. Men de pekar inte med exakthet ut var i kommun vi kan förvänta oss annorlunda resultat än det förväntade.

Vi kan göra en bättre ÖP än vad vi gjorde 2012. Och vi kan också skapa oss ekonomisk beredskap för att hantera det oväntade.

Interpellanten ondgör sig över tillfälliga bygglov och tillfälliga lokaler.

Men vad är det praktiskt genförande nu alternativet till att sätta upp tillfälliga lokaler? Vi har en skyldighet i undervisningslokaler.

Dessutom har jag inte fått till mig att dessa inte fungerar bra, i vissa fall är dom betydligt bättre än våra ordinarie skollokaler.

Arbete pågår efter uppdrag om förstudie Hjortsjöskolan för att utifrån den göra ny/ändrad detaljplan.

Interpellanten bör också notera att under mandatperioden har planuppdrag givets för en ny förskola i Hok. Där är vi antagandefas och den nya detaljplanen kan vinna laga kraft i början på nästa år om ingen överklagar. Även i kommande detaljplan Östra strand finns det plats för förskola.

Hållbarhet handlar om långsiktig planering som sträcker över flera mandatperioder och det handlar också om viljan till politisk samsyn från många partier för vår kommuns och våra elever/lärares bästa. Finns den viljan att kompromissa och inte markera olika veton då når vi det. Men ska tiden läggas på att leta fel och omöjligheter då når vi den inte. Så den samlande politiken har ett långsiktigt ansvar. Är vi beredda att ta den? Och min bedömning är att denna typ av interpellationer inte "får det att flyga" eller bjuder armen till en konstruktiv diskussion.

Så svaret på dina frågor enligt ovan resonemang är.

Vad är det som gör att detaljplanerna för nya skolor inte är tagna?

Hur länge dröjer det innan detaljplanerna för dessa skolor är klara?

1. Det måste till ett planuppdrag för att få fram en detaljplan
2. Det måste finnas politisk bärighet när man ger ett planuppdrag.
3. Backar skolan ur som man gjorde vid västra strand är det heller ingen mening att där fortsätta planuppdrag för skola.
4. Man måste säkerställa rådigheten över marken innan man ger planuppdrag.
5. Man måste ha respekt för juridiken kring detaljplaner där vissa detaljplaner kräver mer utredning än andra.
6. Man ska ha större långsiktighet i nya skolområden gällande ÖP. Ny ÖP är på gång och har man där pekat ut olika tänkbare alternativ för skolverksamhet så underlättar det betydligt när man ska ge ett planuppdrag.
7. Vaggeryds Kommun bör fortsätta arbeta med att förvärva mer mark för att skapa rådighet.

När kan byggnation av nya skolor starta? Vilken effekt får det om Nya Götafors skola också blir fördröjd och inte kan tas i bruk i tid?

Jag har tillit till att våra tjänstepersoner gör sitt jobb i att verkställa politiska beslut. Det är också professionen som hantera myndighetsarbetet och lokalprogrammen. Som Kommunal politiker måste man förlika sig i att fatta beslut i det man kan råda över. Även om Kommunfullmäktige är vårt övergripande och gällande beslutsinstans så kan inte Kommunfullmäktige råda över allt.

Det finns juridik och andra faktorer som man inte råder över.

Gert Jonsson Kommunstyrelsens ordförande (m)